

Embryo van Buizerd *Buteo buteo* met twee koppen

Arjan Dekker

Sinds 1995 worden de roofvogels in de omgeving van Emmen, in samenwerking met medewerkers van Staatsbosbeheer, systematisch gekarteerd en gecontroleerd.

In 1996 werden van de Buizerd 20 nesten gevonden. De bewoners van de nesten waren meestal in volwassen kleeed. De meest voorkomende legselgrootte was drie; hiervan vlogen gewoonlijk twee jongen uit. In twee gevallen betrof het een 4-legsel, beide geproduceerd door een paar in volwassen kleeed. Van het ene 4-legsel kwam slechts één ei uit; de overige 3 eieren bleken onbevruucht. In het tweede geval kwamen er 2 eieren uit, bleek het derde ei onbevruucht te zijn en het vierde ei een dood embryo te bevatten. Het dode embryo was al behoorlijk uitgegroeid en had op het punt gestaan om uit te komen. Tot mijn stomme verbazing bleek het jong twee koppen te hebben, iets wat op bijgaande foto goed is te zien. Beide koppen hadden een normale snavel inclusief eitand. Niettemin wees niets erop dat het jong had geprobeerd zich uit het ei te werken (geen beschadiging aan binnenzijde eischaal volgend op tikken met eitand).

Foto. Buizerdembryo met twee koppen, Boswachterij Emmen, 1996 (A. Dekker). *Double-headed embryo of Common Buzzard.*

De twee goed uitgekomen jongen op dit nest zagen er normaal uit en werden goed gevoederd. Zo lagen er bij een nestcontrole in de tweede levensweek 14 muizen en 2 mollen op het nest. Beide jongen zijn normaal uitgevlogen.

In de literatuur vond ik geen enkel geval van een embryo of jong met twee koppen. Sowieso is er bij roofvogels nog weinig onderzoek gedaan naar oorzaken van embryo-sterfte (Cooper 1978, Bird 1981). Bij kippen en duiven komen wel af en toe tweelingen voor, afkomstig uit eieren met een dubbele dooier (Romanoff & Romanoff 1949). Het lijkt erop dat afkoeling van eieren de kans op dubbele dooiers vergroot (O'Connor 1984). Overigens komt de overgrote meerderheid van de eieren met een dubbele dooier niet uit (Romanoff & Romanoff 1949).

De tweekoppige embryo is op sterk water (formaline) gezet en bevindt zich in mijn bezit.

De tweekoppige embryo is op sterk water (formaline) gezet en bevindt zich in mijn bezit.

Summary: Double-headed embryo of Common Buzzard *Buteo buteo*

Among 20 nests of Common Buzzards, found in 1996 in SE-Drenthe, two clutches of 4 eggs were found. In one of these, produced by a pair in adult plumage, two eggs did not hatch. The other two eggs

hatched and fledged. One of the unhatched eggs contained a full-grown embryo with two heads (see Photo). Both heads were fully developed, including an egg-tooth on the bills. The egg-shell did not show signs of attempts to open it from the inside.

Literatuur

- Bird D.M. 1981. Some microbiological aspects of egg hatchability in captive American Kestrels. *In*: Cooper J.E. & Greenwood A.G. (Eds.), Recent advancements in the study of raptor diseases: 45-48. Chiron Publications Ltd., Keighley.
- Cooper J.E. 1978. Veterinary aspects of captive birds of prey. Standfast Press, Saul.
- O'Connor R.J. 1984. The growth and development of birds. Wiley & Sons, Chichester.
- Romanoff A.L. & Romanoff A.J. 1949. The avian egg. Wiley & Sons, New York.

Adres: Toplicht 116, 9732 HG Groningen (050-5424159 of 0591-613537).